

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

PARTI FRÅN VÄTTERN VID JÖNKÖPING. — AMATÖRFOTOGRAFI.

14:DE ÅRG.

DEN 28 SEPTEMBER 1913.

N° 52

Hokkerman

Bo Bergman tillhör den i vår litteratur rätt fåtaliga grupp författare som uppväxt under åttiotalets genombrottstid och genomsyrats af dess idéer, men voro födda för sent för att hinna vara med om nittio-talets stora litterära changement à vue. De blefvo icke färdiga att debutera, d. v. s. icke förberedelsevis färdiga med sig själva, förrän en litterär högflo-d numro två brutit in med anspråk på att ha satt de nyss vunna markerna under vatten, delvis åtminstone. Det var ett omslag i väderleken som kunde förkyla rösten äfven på den bästa. En hel ny litteratur växte upp, hvars upphöfsmän visserligen i allt väsentligt stodo på åttiotalets botten, men i sina böcker inte låtsades därom. Verkligheten stod för dem i samma illusionslösa dager som för realisterna själva, men de läto den vara. Per Hallströms debutbok hette betecknande nog "Lyrik och fantasier", Levertins "Legender och visor", Heidenstams gick med Hans Alienus till antiken, Selma Lagerlöf med Gösta Berling till den svenska nyromantiken.

Så mycken förnyelse var mer än hvad som kunde presteras af den lilla grupp författare hvarom här talas och till hvilken framför allt hör Bo Bergman och Hjalmar Söderberg. De hade för starkt och för nyss tillägnat sig åttiotalets åskådning; den var för dem kanske framför allt en samling beska och allvarliga sanningar, som smakade de flesta människor mycket illa att höra och som man följaktligen inte kunde upprepa nog ofta. Att de också smakade förkunnarna själva rätt illa, var en sak som måste bäras med manlig resignation. Här har man själva källan till Hjalmar Söderbergs patos liksom till Bo Bergmans inspiration. Man måste skatta lifvet efter hvad det verkligen går för, man får inte längre leka med en föreställning hvars falskhet man en gång genomskådat. Blef man också på så vis tämligen lätt ekiperad och frös man rätt grundligt i gräv-dret medan de andra gingo omkring i sina tjocka och varma fördomar, så visste man åtminstone med sig att man var hederlig karl och så kunde man åtminstone med godt samvete göra spektakel af de andras dumhet. Och frös man rent för mycket, kunde man också göra vackra vers af sina känslor. Det mesta och bästa af Bo Bergmans diktning är just jaglyrik som sprungit fram under den djupt kända motsättningen mellan den gamla människans Eden och verklighetens öken, i hvars sand alla fyra paradisloderna för länge sedan torkat in.

Hjalmar Söderberg som den minst lyriska och mest intellektuella af de två blef först färdig. Midt på nittio-talet kom hans debutbok ut och den motsvarade i så måtto alla sin författares förväntningar, som den verkligen väckte anstöt. Men dess-förinnan hade en ny katastrof ägt rum i den litterära världen. Med all sin beundran för det egna decenniets män, hade dock de båda vännerna Bo Bergman och Hjalmar Söderberg oförvilladt fasthållit vid Strindberg som den störste. Han var själva prototypen, sanningssägaren, som aldrig vände för eget eller andras behag, han var inkarnationen af hela den nya tiden, den stora förargelseklippan som trotsade hvilka bränningar som hälst. Och nu af-föll han! Tillbad de gudar han förut förföljt och förföljde dem han förut tillbedt.

*»Han kom tillbaka, han böjde sin panna,
han slog sig för munnen: jag visade fel
Hans röst var en dom när han bad att få stanna
i dalen och ärfva sin arfvedel
af nåden från ofvan till alla de snälla
små öken som följde sin gamla skälla».*

skref Bo Bergman och hans ord tolkade besvikel-

sen hos dem som älskat Strindberg och nu trodde sig se honom utelämnad till fiendeläget.

Det var sålunda mycket som hade passerat när Bo Bergman omsider gaf ut sitt första dikthäfte, "Marionetter". Det var heller ingen debutbok i vanlig mening; han var redan en känd man och dik-terna slogo genast igenom. Här fanns icke något af nybörjarens nödvändiga ensidighet, det var en mogen mans fysionomi man mötte och en redan fullt utbildad värskonstnär. Inflytelserna äro många och behöfva icke undandöjas; där finns språklig på-verkan af nittio-talets lyriker, minst dock af Fröding, en tydlig böjelse för den Heine'ska versformen, som så lätt lånar sig till dräkt åt en stämning af tappert bekämpadt svärmod, och där finns eko af Karlfeldts nya valthornsklanger. Men det hela är dock prägladt af en alldeles bestämd författarindividu-alitet. En god dikt af Bo Bergman är icke att taga miste på: den är präglad af det vackraste, pär-lemorskimrande vemod, enkel, melodiös och af en rörande ärlighet i känslan.

Hvad Bo Bergman dess utgifvit i bokform är till kvantiteten icke mycket. En samling utsökta noveller, "Drömmen", och en ny diktsamling, "En människa". Hans framstående egenskaper som prosaist torde för öfrigt vara rätt överflödigt att framhäfva för Hvar 8 Dags läsare, hvilka sedan länge känna honom från denna sida.* Hans prosa känne-tecknas af vederhäftighet utan tyngd, en deciderad motvilja mot fraser, klarhet och förmåga af mjuk nyansering. För dessa goda egenskaper har han äfven fått riklig användning som kritiker.

Bo Bergman är som sagt icke produktiv, men för författare af hans art kommer det icke heller an därpå. För dem är dikten lifvets helgdagsstunder, ögonblick af lycka och makt, då det outtalade och outtalbara låter gripa sig och blir till uttryck. Han har flerstädes tolkat den känsla, hvarmed diktningens sporadiska utbrott fyller honom, men kanske aldrig vackrare än i dessa rader:

*»Jag läser om klockan som sjunkit
i djupet en gång.
Min själ är det rörliga djupet
och klockan min sång.*

*Min dikt är en klocka på botten
af hafvet som går.
Den klämtar — men ödsligt och stilla
i ösliga år.*

*Du darrande klockklang i själen,
jag hörde dig nyss.
En man ligger vaken med våta
kinder och lyss.»*

* * *

Till slut några biografiska notiser.

Bo Bergman är Stockholmsbarn liksom den i dessa rader väl ofta omnämnde Hjalmar Söderberg. Han är född den 6 oktober 1869 och han har från-seedt en kort sejour i Uppsala där han aflade den icke så särskildt betungande juridisk preliminärexa-men 1889, varit verksam i sin födelsestad, från 1902 som postexpeditör och efter 1905 som litteratur-och framför allt teaterkritiker i Dagens Nyheter. Årtalen för hans böcker äro "Marionetterna" 1903. "Drömmen och andra noveller" 1904 samt "En människa" 1908. Sedan 1905 är han gift med Hilde-gard Hedén, dotter till kontraktsprosten Olof Hedén.

Birger Bäckström.

* I detta sammanhang kunna vi meddela att vi från Bo Bergman kommer att äfven under 1914 — liksom under 1913 — mot-taga ett antal noveller, och detta med ensamrätt för H. 8 D.
Red.

EN KARLEKSHISTORIA.

FÖR HVAR 8 DAG AF **BO BERGMAN.**

det stora hörnrummet, som vette åt sjön på ena sidan och åt pappersbruket på den andra, suto ett par herrar och pratade. Ingeniören red grense öfver en stol, med hakan och händerna på karmen. Han liknade en bulldogg med nosen mellan framtassarna. Hans gäst, provinsialläkaren, låg uppkrupen i soffan. Det var en liten kolsvart och nervös herre, vallonblod, gick på sextioalet, änkling sedan åtskilliga år, fruktad för sin elaka tunga och älskad för sitt goda hjärta. Brukets folk kunde berätta om båda delarna.

Fönstren åt sjön stodo öppna; det hade redan börjat bli kvällar, men luften var sommarmild och litet töcknig utan stjärnor. Herrarne höllo på med det kommunala. Men så småningom gick samtalet öfver på en annan bog och historierna togo vid — minnen och upplevelser, likt och olik, det ena gaf det andra. Både doktorn och ingenjören hade fört ett sträfsamt, praktiskt, inåtvändt lif. Det var två duktiga människor som tagit för sig hvad de ärligt förtjänat, rappa i vändningen, utan onödigt grubbel och utan andra skrupler än hederliga mäns. Ingenjören talade om sina studieår i Zürich och doktorn om sina samaritafärder kring distriktet i ur och skur. Han grinade illa och tuggade sönder cigarren. Det ruckte i ansiktet som om det suttit ett helt trädnytan under huden.

Plötsligt hoppade han högt i vädret.

— Ja, det är ingenting, sade han skrottande. Det är bara klockan igen.

— Hvad för slag? Ingenjören lyfte på hakan.

— Min tamburklocka.

— Har du varsel!

— Nej, fan. Men jag slipper den inte. Bäst jag sitter skraller den till i öronen på mig. Det är mitt samvete, d. v. s. min sjukdom. Jag är rädd att jag får dras med det till domedag.

— Men då ringa andra klockor, Glunten, vill du tro.

— Kanske det.

Den lille mannen gick till fönstret. De sista orden hade han sagt rätt ut i luften, halft för sig själf. Han blef stående; cigarröken och skymningen flöto ihop om gestalten. När han kröp tillbaka i sofhörnet var han tyst. Ingenjören hade åter lagt sitt dogghufvud till hvila på stolkarmen. Han blundade med ena ögat och med det andra kikade han på sin vän.

— Jag skall berätta något för dig, sade doktorn. Du skall låta mig hållas bara.

— Go on, sir.

— Du nämnde varsel. Jag har aldrig haft någonting sådant själf, men andra ha haft varsel af mig. Och detsamma har förmodligen händt flera läkare, framför allt provinsialläkare. Långa afstånd lång väntan. Lång väntan stegrad ängest. Stegrad ängest ökade hallucinationsmöjligheter. Den som man mer än vanligt längtar efter eller mer än vanligt fruktar kommer aldrig nog tidigt — i förra fallet därför att han har glädjen och i senare fallet därför att han åtminstone har vissheten med sig. Och så anticiperar inbilden hans ankomst så att det blir till ljud eller syn. Han blir sin egen förridare. Hjulen döna, bjällrorna klinga, trappan knarrar, det tar i läset... Jag har åkt upp på många gårdar, medan mitt sämre jag, d. v. s. den fattiga syndiga människan, ännu bara Rädningen i majestätisk opersonlighet, ännu guppade i snödrivorna bakom en hästsvans. Jo jo men, min gubbe. Du vet inte hvem du har i kväll hos dig: mig själf eller min skugga.

Men det var om något särskildt jag skulle tafa. Det är längesen nu. Det var ett par tre år efter mitt giftermål. Du vet att jag inte bodde nere vid bruket på den tiden utan i närheten af prostgården, strax intill Salems kyrka. Jag kan ännu inte gå de där vägarna utan en hemlig plåga. Det fanns inte vackrare trakt i världen, tyckte jag, när vi stodo arm i arm min hustru och jag och sågo ut öfver sjön eller gårderna. På udden låg kyrkan, hvit, med sin svarta spånhatt, höjande sig ur grönskan. Aftonhimlarna speglade sitt hälgonsken i viken. Och på höstarna marscherade sädesskylarna som väldiga bataljoner ner mot stranden där dimman låg och släpade som kanonrök.

Vårt hus — det är borta nu, gudskelof — gömde sig i en löidunge. Min skjuts stannade utanför grinden, och därifrån var det bara några steg upp till verandan. Det är alltid denna veranda jag ser och så henne, min hustru, midt i vildvinet, blek och god, ett litet ifrigt barn med ett par brännande ögon och tjockt, brunt hår. Ja, du minns henne väl? Hon var glad och sällskapssjuk, och hon fick sitta mycket ensam. De långa vinterkvällarna, när jag var ute på sjukbud, hade hon egentligen bara prostens att ty sig till, och det var inte mycket för ett ungt blod och en ung hustru. Hon magrade och blef nervös, och det kom stunder när jag var verkligt orolig. Men jag hade ju allt mitt att stå i — och en man är en man. Han lever inte bara af och för kärlek, åtminstone gjorde inte jag det. När jag kom hem var jag naturligtvis dödstött, hade också mina arbetsbekymmer, en lång dag eller en lång natt att tänka tillbaka på. Och inte heller var man så garfvad som nu, förstår du, och jag oroade mig till och med för patienterna. Men om allt detta kunde eller ville jag inte tala med min hustru — förmodligen därför att jag märkte att det inte intresserade henne. Hon satt och väntade på att bli road. Herre Gud, det var så naturligt. Så försökte jag att roa henne, d. v. s. leka med henne. Men jag var trött, som jag sade nyss, och det gick skralt med leken emellanåt.

En liten pliktmänniska på sitt sätt var hon nog. Hushållet blef ett urverk. Hon satte en ära i att allt var på sin plats, att tiden togs i akt, att ingenting fattades. De vanliga äktamansklagomålen öfver försenade middagar etc. hade i mitt hus ingen möjlighet att tas upp. När jag kom stod maten färdig. Och detta trots att mina tider voro mycket oregelbundna.

— Jag förstår inte hur du bär dig åt, sade jag en dag skämtande. Det är som någon osynlig fe underättade dig när jag är i antågande.

— Kanske.

Min hustru lät helt allvarsam, och de stora brännande ögonen sågo förbi mina. Vi talade inte mera om saken den gången; men någon månad efteråt kom den plötsligt på tapeten igen.

— Hvem som underrättar mig? sade hon lugnt. Det gör du. Du själf.

— Ja? —

— Ja visst, min vän. Jag hör dig alltid så där en halftimme innan du är här. Du slår i grinden och du skrapar af dig sanden eller snön på trappan. Det har jämnt varit så, ända sedan vi bleivo gifta. Jag har inte brytt mig om att berätta det för dig; det roade mig att vänta och se om du skulle märka något. Men på två år har du ingenting märkt. Ni märker aldrig något, ni herrar.

Jag bekänner att jag gjorde en besynnerlig figur i första ögonblicket. I det nästa var jag uteslutande örolig. Jag hade aldrig sysselsatt mig med hallu-

inationsfenomenen, och nu var jag midt upp i ett och det var min hustru!

— Har du haft... sådant där förr, före vårt giftermål, menar jag?

— Nej.

— Vet du om det finns i din släkt?

— Det har jag inte hört talas om. Men, kära mitt hjärta, inte behöver du bli så perplex för det här. Jag har aldrig grubblat på det. För mig har det varit så naturligt alltsammans. Hvad är det för märkvärdigt att två människor som älska hvarann så som .. jag älskar dig, att de också kunna meddela sig med hvarann utan att precis stå näsa mot näsa?

Nå, jag lät det hela vara. Jag frågade visserligen ett par kolleger i saken, men de hade ingenting att andraga, och eftersom min hustrus hälsotillstånd blef bättre och bättre lade sig också så småningom min oro. Jag fortsatte att spela ande åt mig själf, och det var en ovanligt påpasslig ande, skall jag säga, en riktig trojänare.

Det kom en svår tid för mig i mitt arbete. En epidemi bröt ut i distriktet, och jag gnodde natt och dag. Länslasarettet var överbefolkadt. Under en månad kunde ingen tänka på någon ordentlig hvila; jag såg på sköterskorna, de voro nästan lika hvita som sina dräkter, och de voro beundransvärda. De gjorde ett hjältearbete. Jag fäste mig särskildt vid en lång, blond flicka med ett fullkomligt madonnaansikte. Hon arbetade som en slaf. Men det gick så tyst och lätt på samma gång. Det var en läkedom bara att följa hennes rörelser. Hon svävade genom rummen, och när hon böjde sig ner öfver en bädd för att rätta på kudden eller stödjade ett hufvud, verkade hon på mig som en sannskyldig uppenbarelse af kvinnan och modern.

Vi talades vid ibland. Hon var klok och god och med en fond af enkel glädje, som kanske förvånade mig litet i början, men som bara gjorde henne mera intagande, mera friskt och varmt mänsklig. Det blef mig till sist ett behof att se henne. Hon lyste upp arbetet bara med sin närvaro. Vi voro slutligen goda vänner, *gamla* goda vänner. Det kom den farliga stunden när vi tyckte att vi alltid känt hvarandra!

En dag afled en patient på operationsbordet. Det var en liten gosse på fem sex år. Hon — syster Gertrud — hade stått och tagit pulsen. När den plötsligt stannade under hennes finger, såg hon på barnet först och sedan på mig. Det var en moders sorg i blicken.

Då förstod jag att jag älskade henne.

Men det blef inte alls någon kärlekshistoria af. Jag blef tämligen snart herre öfver min böjelse — åtminstone så pass mycket att jag inte lät henne få någon aning om den. Innerst i mig satt den nog kvar. Men vår dagliga samvaro och det gemensamma arbetet förtogo allt grubbel, och det var jag tacksam för — inte minst för min hustrus skull. Hon hade blifvit sämre igen, och hon liksom drog sig undan mig. Långa stunder kunde hon sitta och stirra på mig, men när jag såg upp, när jag tvangs att se upp, vände hon alltid bort ögonen. Om jag frågade hur det var med henne, fick jag alltid "bra" till svar.

— Men trött? Du är trött, inte sant?

— Litet kanske.

¶ I själfva verket orkade hon nästan ingenting. Husets göromål blefvo henne likgiltiga. Det kunde nu hända att jag fick vänta på både det ena och andra utan rimlig orsak. Jag märkte att något fattades i det hela, men kunde inte säga hvad. Och jag led af att se min hustru så olik sig.

En kväll såg jag att hon grätit. Hon vill inte ge

skäl, skakade bara på hufvudet, det var ingenting hon var bara inte riktigt kry.

— Men hvad är det? Du kan väl åtminstone svara mig.

— Det är det, sade hon, — att jag tror inte du är min längre.

— Hvad är det för dumma tankar!

— Jag hör dig inte mera!

— Hör?

— Du kommer inte, innan du kommer. Det är slut. Och hvarför? Jag är ju densamma. Så är det du som är förändrad. Din tanke är inte hos mig. Det är en månad nu sen du för första gången steg in utan att jag visste af det...

I en blink såg jag den där operationsdagen för mig. Det var också en månad sedan. Men högt sade jag:

— Du är sjuk, min vän.

Min hustru smålog bara. Jag kan inte glömma hennes leende. Det var ingenting bittert i det, men heller intet tvifvel om att hon fått visshet.

Hon dog inte på kuppen. Och dock lefde hon aldrig riktigt upp efteråt. Vårt äktenskap blef inte olyckligt; det blef bara något annat än hvad det kunde ha blifvit — och det är väl så med de flestas, tänker jag.

— — — Doktorn tystnade och rullade ihop sig som en igelkott i soffhörnet. Hans ansikte syntes inte i skymningen. Han svalde ett par tag. Ingeniörn hade också något i halsen. Men så kom värdinnan och räddade situationen.

— Nu är det en smörgås, om herrarna behagar.

Sveriges första allmänna odlaremöte öppnades den 20 sept. i Viktoriasalen i Stockholm. Mötet som utlysts dels för att sammanföra landets småbönder till dryftande af gemensamma angelägenheter, dels för att söka få till stånd ett hela riket omfattande förbund med uppgift att tillvarata det mindre jordbrukets intresser, rönte liflig tillslutning af landtmän från skilda delar af landet. Bland deltagarne märktes jätten från Tarasjönäset, nybyggaren Elias Salomonsson, hvars brytning af mark på norrländsk kronojord så lifligt kommenterats i dagspressen.

H. 8 D. 2. STOCKHOLMSFOTOGR. AF ELIAS SALOMONSSON, den norrländske nyodlaren från Tarasjönäset, hvilken vedermödor tillfölje lagens bokstaf om odlingsarbete uppväckt deltagande öfver hela landet. F. n. i Stockholm dit han inbjudits för att öfvervara odlaremötet.

BARNENS DAG I STOCKHOLM.

en askadaremassa af omkring 15,000 personer. Följde så under publikens frenetiska jubel en fotbollsmatch mellan två lag kända Stockholmare med hrr Karl Starbäck och Axel Ringvall som kaptener. Öfriga glanspunkter på programmet voro det af herr Ringvall framförda menageriet, dragkampen mellan de svenska och engelska polislagen, brandkårens eldsläckningsuppvisning och lifräddning, det med entusiastiskt bifall mottagna svenska landskapsfågel, bestående af tusentals skolbarn i våra olika landskapsdräkter, samt vidare de sagolikt praktfulla

H. S. D. - STOCKHOLMSFOTOGRAF.

1. AXEL RINGVALL, den populäre skådespelaren, som menageridirektör. 2. RINGVALLS MENAGERI. 3. KÄNDA STOCKHOLMARES FOTBOLLSMATCH. Vi namnteckna: N:r 12 bänkdir. Kyhlberger, n:r 13 skådespel. Hultman, 14 red. Pettersson, 15 dir. Löfvander (bakom synes red. Beyron Carlsson), 16 dir. Hammar, 17 lektor Starbäck, 18 herr Pinet, 19 öfv.-löjtn. greve Taube, 21 öfv.-lär. Dahlström. 4. DRAGKAMP MELLAN DET SVENSKA OCH DET ENGELSKA POLISLAGET (det senare, som vann i tällingen, närmast).

Barnens dag-festligheterna i Stockholm den 20-21 sept., nu liksom förlidet år förlagda till Stadion, fingo, lyckligt organiserade och gynnade af det härligaste väder som de voro, ett glansfullt förlopp samt lämnade ett utomordentligt godt ekonomiskt resultat.

Sedan högtidligheten under medverkan af flera populära skådespelare inblåsts i stadens olika parker, öppnades fästernas rad med en ståtlig gymnastikuppvisning i Stadion af 2,000 gossar inför

fyrverkerier, som avslutade de båda fästdagarna.

Afven på andra platser hafva liknande tillställningar anordnats, afven de af resp. ortsbefolkningar omfattade med lifligt intresse. De nyligen i björkarnes stad Umeå firade Barnens dagfestligheterna inbringade under de två dagar de pågingo 24,000 kr. brutto, ett ståtligt resultat i en stad med endast 6 tusen innevånare. Tyvärr ha vi icke utrymme för bilder från de präktiga tågen o. a.

Gottfrid Kallstenius

Willy Lundgren

Fo o. Hall, Nyköping.

Kliché: Bengt Sjöbergare.

Foto. Larsson. Uppsala.

Kliché: Bengt Sjöbergare.

Det stundar till fest i Uppsala i dessa dagar: "Allmänna Sången" — eller Studentkårens Allmänna Sångförening, som det officiella namnet lyder — anser sig nämligen i år fylla sitt första sekel och ämnar högtidlighålla detta faktum med all den festivitas ett slikt jubileum kräver. Som bekant är det också en ärofull historia, rik på lysande minnen, som Uppsalasången har bakom sig, alltifrån de första, trefvande ansatserna till studentsång, som väsentligen baserade sig på Hæffners tonsättarskap, och fram till närvarande stund, när begreppen *studentsång* och *studentlif*, redan hunnit för vår föreställning ingå en hårdt när oupplöslig förening. Den vet ju bl. a., denna historia, att förtälja om organisations- och konsolideringsår (på 1830-talet), då, förnämligast under O. F. Tullbergs ledning, ur de spridda nationskvartetterna framväxte en studentkör af en ditintills okänd styrka och skolning, om de decennier då Gunnar Wennerbergs och J. A. Josephsons tonskapelser i förening med en Laurins, en Meyerbergs och framför allt en Oscar Arpis dirigenttalang skapade Uppsalasångens storhet och förde dess rykte ut öfver världen, om troget fullföljda och värdigt häfdade traditioner under C. A. Forssmans ledning och under Ivar Eggert Hedenblads långa och lysande ära. Lördagen den 20 och söndagen den 21 sept. firas detta märkliga jubileum; festprogrammet upptog tvenne högtidskonserter i universitetets aula, minnesfest, galamiddag m. m. Anslutningen artar sig till att bli storartad; äldre sångargenerationer rycka in för att med den nuvarande aktiva kontingenten bilda en jättekör om åtminstone 400 man. Främst bland de gäster som antagit inbjudning märkes H. M. Konungen, själf under sin Uppsalatid en intresserad deltagare i sången och H. M. Drottningen.

Vid detta tillfälle knyter sig intresset särskildt till tvenne märkesmän från Allmänna sångens senare tid: rektor *Gottfrid Kallstenius*, som till jubileet utsändt en intressant och välskrifven skildring af Uppsalasångens historia under det flydda århundradet — af författaren själf karakteriserad som "en arbetalning å gammal tacksamhetsskuld" —, och direktör *Wilhelm Lundgren*, den nuvarande dirigenten, som kommer att leda jubileumskonserterna.

Gottfrid Kallstenius är född 1873 och till börden värmlänning, inskrefs, efter mogenhetsexamen i Örebro 1891, påföljande år som student vid Uppsala universitet och blef där filosofie kandidat 1895 och licentiat 1902. Sedan han disputerat på en afhandling om "Värmländska bergslagsmålets ljudlära", promoverades han våren 1902 till filosofie doktor och kallades s. å. af sin landsman, prof. Ad. Noreen, till docent i nordiska språk. Kallstenii dirigenttid i Allmänna Sången inföll mellan hösten 1902 och våren 1907 och utgjorde alltså fem akademiska arbetsår. Hans gedigna personliga egenskaper förvärfvade honom sympatier som få, och med sitt i mångt originella kynne — redan hans *gång* var vida berömd — blef "Knotten", som han gemenligen nämndes, en mäktig populär man i studentvärlden. Det torde kunna ifrågasättas, om ej i den nämnda historiken författarens självkritiska läggning hindrat honom att göra sitt eget dirigentskap full rättvisa. Kallstenius var en utmärkt anförare, med ett sällspordt välde öfver sin kör, och särskildt hålla många före, att hans sätt att leda de tunga, pompösa hymner, som ju alltid utgjort en viktig ingrediens i Uppsalarepertoaren, står oöfverträffadt. Om hans framstående ledareegenskaper kan för öfrigt äfven den verksamhet han utöfvat inom trenne sångar-

förbund (Värmlands sedan 1903, Uppsala 1904—07, Södermanlands 1908—09) bära ytterligare vittnesbör. Efter ett par lektorsår Nyköping är Kallstenius numera (sedan 1909) rektor i Hernösand, där han förklarligt nog har att uppbära lejonparten af den gamla stiftsstadens kända musiktraditioner.

Wilhelm Lundgren, som alltsedan Hedenblads död (1909) fört taktpinnen i Allmänna Sängen, är född i Stockholm 1872. När han år 1890 inskrefs som student vid Uppsala universitet, hade han redan 4½ års elevtid vid Musikaliska akademiens konservatorium bakom sig. Han har studerat violon under professor J. F. Book och orgel under Gust. Hägg; år 1910 bedref han som förste innehafvare af Gunnar Wennerbergs resestipendium studier i komposition under professor Paul Juon i Berlin. Inom Uppsalas musiklif intar Lundgren, som från 1900-talets början uteslutande ägnat sig åt musiken, sedan länge en framskjuten ställning. Han är bl. a. ledare för Sällskapet för kammarmusik (sedan 1902) och har alltsedan 1899 verkat som musikrecensent

i "Upsala nya tidning" och därvid genom sin skolade smak och sin omfattande musikaliska som musikhistoriska bildning utöfvat en betydelsefull verksamhet. I vakansen efter Hedenblad uppehöll Lundgren under läsåret 1909—10 äfven befattningen som director-musices vid universitetet och fungerade samtidigt jämväl som anförare för O. D. och Filharmoniska Sällskapet. Sitt dirigentskap i Allmänna Sängen sköter Lundgren, eller som hans "nom de guerre" i studentvärlden lyder: "Paganini" (ofta förkortadt till: "Pag") med mycken kraft och lifligt intresse. Hans begåfning, hans liffulla temperament med dess medryckande verve och hans konstnärliga uppfattning göra honom också till en ledare af hög rang. Då härtill kommer att Lundgren med sin sträfvan att höja och utveckla student-sängen som konstnärlig prestation, förenar en pitetsfull förståelse för hvad dess traditioner kräfvat, förstår man väl det faktum, att därom ej mer än en mening råder, att Allmänna Sängens ledning för närvarande hvilat i mycket goda händer.

JUBILEUMSDAGARNE I UPPSALA.

Fyrisstaden har åter på sin klasiska mark haft samladt ett mångtal studenter, alla besjälade af en samhörighetskänsla, som vuxit sig stark och slagit ut i blomma under den uppsaliensiska sångarfanan. Det har visat sig, att det intet betydtt, att flertalet af dem, som hörsammat kallelsen att med aktivt deltagande fira Allmänna sångens 100-årsjubileum, äro män med ålderns mognad och de många tjänsteårens tyngd på nacken. När apellen kom till samling omkring de stora minnena, slöto de upp i en krets kring de unga arftagare, som i Uppsala med trohet och hänförelse nu förvalta de stora sångartraditionerna från Arpis och Hedenblads dagar.

Det har i dessa dagar framkallats så många hägkomster gamla sångarbröder emellan och knutits så många minnestrådar, att man med fog kan förstå den underbart enande makten de många generationernas sångarkamrater besjålats af, då de åter lystrat till budet om samling.

Från de äldsta, männen från det gångna seklets förra hälft, af hvilka bl. a. doktor Myhrberg med sina öfverskrifna 80 år, lika liflig och outtröttlig som mängen yngre, deltar, till de sista kraftiga spillrorna af den parisiska segerkören från 1867, har man, generation efter generation, sett representeradt allt det bästa Uppsala-sängen kunnat framvisa af kända röster. Och det är ingen öfverdrift, då man eiter de båda festkonserternas åhörande tycker sig med rent samvete kunna fastslå, att en rikare, mera besjälad sång än dessa gamla veteraner från framfarna klangdagar presterade, har kanske aldrig förr klingat vid en uppsaliensisk sångarfest.

Det är ju möjligt, att de kritiska kännarna finna anledningar till anmärkning mot ett och annat, men hvad betyder det att en skiftande uppfattning om ett par tempi eller en stämmas tillfälliga sänkning gör sig gällande, mot all den friska känsla, som flödat, all den gamla ädla musikkultur som kommit till uttryck.

Lördagen d. 20 sept. var sångarfestens första dag, föregången af ett par repetitioner. På af-

tonen samma dag brusade i universitetsaulan den första konsertens väldiga tonmassor. Fyrahundra sångare, såsom nämnt representander olika faser af Uppsalasängens utveckling och åldrar, fyllde estraden, och under stigande hänförelse, kulminerande i Södermans "Bondbröllop" och "Hör oss Svea", fortgick konserten under den festklädda publikens hyllningar, tills "Vårt land" med sin monumentala kraft avslutade sångarbrödernas första offentliga framträdande vid festen.

Gaf lördagen ett resultat, som på alla områden fullt motsvarade förväntningarna, skall söndagens, den andra festdagens, i ännu högre grad erinra deltagarna om att de här fått mottaga ett solminne för lifvet. Redan Fyrisstadens yttre fysionomi med spelande flaggor och vimplar samt en strömmande höstsol öfver de gamla husen och torgen stämde till fest. Och ännu ökades denna, när sångarbataljonerna under fanor och toner ryckte upp mot universitetshöjden för att hylla och hälsa deras Majestäter, som behagat uppresat från hufvudstaden för att celebrera jubileet. Under öofverskådliga människomassors jubel och glada tillrop drogo sångarbröderna in i aulan, där den andra festkonserten äfvenledes gick af stapeln. Programmet var i stort sedt det samma som vid första konserten. Eller åtminstone låg samma färg öfver de valda numren som då. Wennerberg, Reissiger, Ole Bull, Rubenson samt konsertdirigenten, W. Lundgren, Uppsalas bekante "Paganini", voro bland de representerade, såsom öfligt var. Den blide skalden, dr E. N. Söderberg, "Uppsalas" nuvarande redaktör, själf gammal studentsångare, inledde med en varmt känd prolog, som satte första känslösvallet i rörelse. Så fortgick den öfriga delen af konserten under samma hänförelse och sångarglädje, som karaktäriserat den föregående dagens fest.

H. S. D., representerad af en särskildt utsänd medarbetare jemte egen fotograf, har ännu i tidningens prässläggningstimmar mottagit från denne meddelande om jubileumsdagarnas glansfulla af-

H. S. D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.
FRÅN DET KUNGLIGA BESÖKET I UPPSALA.
H. m: konungen och landshöfding Hammarskjöld.

ALLMÄNNA SÅNGENS I UPPSALA 100-ÅRSJUBILEUM.

— 824 —

— 825 —

1 OCH 2. SÅNGARHYLLNINGEN FÖR KONUNGAPARET FRAMFÖR UNIVERSITETET. 3. HÖGTIDSKONSERTEN I UNIVERSITETSAULAN. 4. JUBILEUMS-SÅNGARNE. I främsta ledet synas, jämte ett flertal studentsångare från äldre tider, Allmänna sångens i Uppsala nuvarande och närmast föregående anförare, herrar Lundgren och rektor Kallstenius, på hvar sin sida om Lundsångarnes ledare, Kapellmästare Berg.
Efter fotografi af Hvar 8 Dags Stockholmsfotograf (1-3) och A. Larsson, Uppsala (4).

Foto. Jøger, Sjöhm.

"KÄRLEKEN RÅR" Å K. DRAMATISKA TEATERN.
Fru Stina Hedberg och herr Käge.

slutning inte minst genom sängarfesten på Norrlands nation sent på söndagens afton under prof. N. Söderbloms utomordentliga presidium.

Den officiellare delen af talen och skålarne hade redan expedierats vid samma dags magnifika middag. Den senare delen af dagens fest vigdes utslutande åt sängens egna. Att talen därför inte blefvo färre eller skålarne mindre jublande druckna, säger sig själf. Där trycktes och harangerades de gamle sängarveteranerna, däribland "Lunkan" och prosten Forsman, hvar man kom öfver dem, och "Paganini", som jämte lundensarnas "Fader Berg", representanter för olika sängarförbund och andra notabiles bänkats i högsätena, fick sitt elddop — för hvilken gång i ordningen? — af de trogna vasallerna i sängens rike.

När afskedets timmar alltför hastigt manade till uppbrott med en ny dag låg ännu det klara skimret af gamla traditioners helgd och nya segrars aningar öfver sångarna från fordom och nu.

En ny tid har gått in — det var den vemodiga anmärkning, som ofta hördes falla från de gamle sängarbrödernas läppar. Lifvet vid skola och universitet är ej det samma som förr. Nya vanor tillämpas, nya fordringar och större kraf ställas på de unga. Den gamla tiden och de gamla idealen ha fått maka åt sig. Men under sångens friska träd — där-

Foto. Jøger, Sjöhm.

"BORGÄSTARINNAN" PÅ VASATEATERN: Fru Winnerstrand och herr A. Ranft.

om voro de alla ense, de som kommit — skulle ständigt stå stark och levande den flammande tron på allt, som syftar högt, vill stort, på studentsångens eget syfte och mål: "De ädla känslorna" åt "Ljusets riddarvakt!"

På huvudstadsscenen har de senaste dagarne framförts två nyheter, Francis de Croissets "Kärleken rå", och Maurice Hennequins "Borgmästarinnan".

"Kärleken rå", som den 19 sept. hade sin premiär på Dramatiska teatern, visade sig vara en komedi kemiskt ren från det pikanteri, som eljes brukar känneteckna franska alster af detta slag, och behandlade ett så romaneskt stoff som en tve tydlig lycköjagares gradvisa förvandling till en sympatisk ung riddersman. Stycket något artificiellt uppbyggt röjde dock god stilkänsla och poetisk talang. Till den publikframgång det vid premiären vann torde i väsentlig mån det goda spelet hafva bidragit.

Vasateaterns "Borgmästarinnan", som hade sin premiär den 20 sept., är en fars af den vildt uppslupna moderna typen med fintligt hoptvinnade förvecklingar och våldsamma, till explosiva skrattretande sceneffekter, här och hvar med ett skabrost stänk öfver sig. Bifallet var stormande.

Vid K. Teaterns repris af Donizettis "Lucia" den 18 sept. innehades tillrollen af madame Graziella Pareto, som bekant den ena af ersättarinorna för fru Nora Dirgis. Hufvudstadskritiken vitsordar den unga spanska sängerskans själfullt kultiverade teknik och dramatiska uttrycksfullhet samt karakteriserar hennes framställning som betydande.

H. S. DE GÖTEBORGSFOTOGRAF Klöck. Bengt Sjöversparre.

M:ME GRAZIELLA PARETO, som f. n. gästspelar å K. Teatern.

CHEVILLIARDS
LANDNING Å
GÅRDET I STOCK-
HOLM i och för
uppvisning i flyg-
konst.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
CHEVILLIARD OCH FRU SUNDSTEDT,
hans djerfve passagerare vid olika flyg-
ningar.

Den franske mästflygaren *Chevilliard*, som efter sina lysande framgångar i Göteborg skurit nya lagrar i Halmstad, Jönköping, Malm-slätt och Eskilstuna, anlände från sistnämnda plats till Stockholm den 21 sept. och företog där en serie uppstigningar af samma våghalsiga, skräckinjagande natur och med samma lyckliga utgång som utmärkt hans tidigare flygningar.

* * *

Under dagarne den 19—21 sept. ha i Göteborg med täflingsplats ute vid Kviberg pågått stora *polishundstäflingar*, för hvilka Svenska polis- och skyddshundsforeningen stått som anordnare. De därvid uppnådda synnerligen vackra resultatene buro vittne om såväl den skickligt utförda dressyren som hundarnes stora bildbarhet. I öppna klassen togs första priset af airedalsterriern Cora, ägd af Stockholms polis-

CLAES VON HORST-BOHMAN.
tillh. Göteborgs polisverk. *Specialist på Jörbrutare.*

verk och förd af detektivkonstapeln C. A. Åkerblad, Stockholm. Första priset i begränsade klassen eröfrades af schäferhunden Lalla von Park, ägd och förd af poliskonstapel K. Helander, Göteborg.

Foto. Backlund, Göteborg.

POLISHUND-TÄFLINGAR I GÖTEBORG. Öfver ett två meter högt hinder.

Köke: Bengt Silfverparre

LOTTE VON WALDHOFF.
Egare och förare konst. Källberg, Göteborg. Utmärkt spårare.

Med Hvar 8 Dag N:r 52 följa dels ett red.-meddelande (Bil. C), dels cirkulär (Bil. B) samt slutligen ett tillkännagifvande om pärmar till Hvar 8 Dags prenumeranter.

Foto. för H. S. D. af fotograf MELLQUIST Örebro.

PLATSEN Å KOLNEHUSHOLME DÄR DEN GRAFSATTA VIKINGABÅTEN ANTRÄFFADES OCH UTGRÄFDES.

Båten, som låg på sitt traditionella sätt i öster—vester, stod med sin förstäf där upptäckaren och utgräfvaren intendent H. Hedberg nu står med sina respektive redskap. I fonden synes bergskedjan i Götlanda och det kringflytande vattnet är Arbogaån.

Bilden till venster:

FÖREMÅL FRÅN VIKINGAGRAFVEN Å KOLNEHUSHOLME.

Öfre fältet: 1:sta raden till venster: Spjutspets, yxa, spik, järnstycken;

2:dra raden: Bandknif, svärd;

3:dje raden: Spjutspets, större sölja, ring, spjutspets, järnstycken;

Andra fältet: Spikar och diverse;

Tredje fältet: Spadskonung (unik) skiss (gjord på platsen af intendenten) af fyndet i sin helhet sådant detta efter första utgräfningen tedde sig. Båten som ehuru bränd likväl visar sin form torde på grund häraf vara enastående i Sverige.

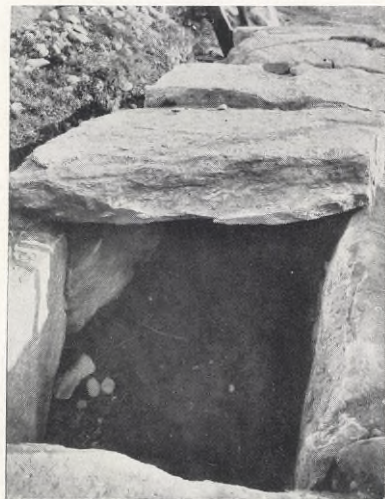

Foto. Ewald, Herrljunga. NYFUNNEN HÄLLKISTA I VÄSTERGÖTLAND, en af de största och märkligaste som funnits i vårt land.

Ett utomordentligt intressant *fornfynd* har gjorts inom Götlanda socken på den i Arbogaån utskjutande halfön Kolnehus, där man i en grusrop påträffat utom lämningar efter en forngraf en grafsatt, genom kolning ganska väl bibehållen båt. Båten i hvilken fanns en hög bränd människoben, antagligen efter man och hustru, ävensom en mängd järnföremål såsom spade, svärd, spjutspetsar och husgerådssaker, mätte 5 meter i längd med 1,40 meters bredd midskepps. Förstäfven, 1 m. hög, stod med sin öfre del endast 30 cm. under jordytan. Vid luftens tillträde sönderföll de tunnare delarne af båten, hvaremot de gröfre partierna voro starka nog att tillåta skrapning och noggrann uppmätning. Det lika intressanta som enastående fyndet kommer att inför-livas med Nationalmusei samlingar.

*

I dagarne har amanuensen vid statens historiska museum hr Sune Lindqvist företagit utgräfning af den på sin tid å hemmanet Skogsbo i Norra Säms socken påträffade hällkistan, hvilken visat sig vara en af de största och märkligaste, som funnits i vårt land. Grafven mäter 10 m. i längd och 2 m. i bredd samt har en ingång med rundt hål, hvilket ytterst få af våra hällkistor ha. I Danmark och England m. fl. länder har man funnit lika byggda grafvar, hvilket visar att nordborna redan för 4,000 år sedan ägde förbindelse med dessa land. Vid utgräfningen af hällkistan i Skogsbo ha fynd gjorts af en mängd dolkar, spjut och pilspetsar af flintsten, lerkrukor samt smärre föremål af bärnsten m. m.

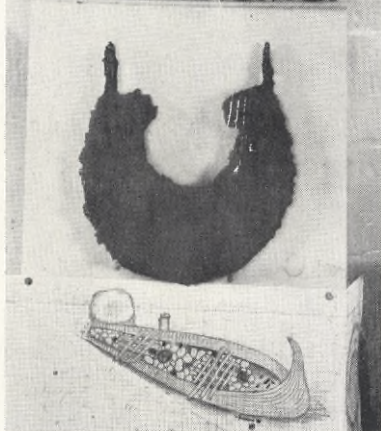

Foto. Mellquist, Örebro.

Efter fotograf. Klöcker Bengt Sjöbergssarre.
DEN I ÖREBRO NYAFTÄCKTA GRAFVÄRDEN ÖFVER PROFESSOR ALFRED WAHLBERG.

Minnesvärdn öfver framlidne landskapsmålaren professor *Alfred Wahlberg*, rest på hans graf å Örebro nya begravningsplats, står nu af-täckt. I värdn, hvilken är af grågul granit och har en höjd af omkr. 3 m., är infälld en bronsrelief, hvilken återger en sörjande kvinna, som bär ett fång med rosor. Därunder är anbrakt en palett och inskriptionen: Alfr. Wahlberg född 1834, död 1906. K. Akademien för de fria konsterna och vänner reste värdn.

Monumentet, till hvilket medaljgravören Erik Lindberg uppgjort ritningen, har utgått från Aktiebolaget Kullgrens änkas stenhuggeri.

*

Efter fotograf. Klöcker Bengt Sjöbergssarre.
FINN WICKSELL, den genom olycksfall nyligen omkomne unge med. stud. vid Lunds universitet.

En sorglig olyckshändelse inträffade natten till den 10 sept. i Lund i det att med. stud. *Finn Wicksell* vid nedgående för en mörk trappa råkade falla ut genom ett fönster och i fallet mot gatan erhålla så svåra skador, att döden följde. Den så plötsligt bortryckte, en begåfvad och löftesrik yngling på endast 20 år, var son till professor Knut Wicksell.

*

Engelska kyrkan i Stockholm, hvars förflyttning från Vallingatan till den nya värdigare platsen på

gamla Garnisonskyrkogården vid Djurgårdsbrunnsvikens strand har i dagarne fullbordats och invigdes den 20 sept. åter till gudstjänstbruk med en egenartad och stämmingsfull ceremoni, ledd af lorbiskopen af London, *Winnington Ingram*. Bland de närvarande märktes kronprinsen och kronprinsessan, statsråden *Berg* och *Bergström*, riksmarskalken grefve *Douglas*, öfverståhållare *Ramstedt*, engelske ministern i Stockholm m. fl.

Högtidligheten inleddes med orgelmusik, hvarefter en procession af svenska och engelska präster i full ornat, hvilka förut under sång skridit rundt templet, genom dess hufvudingång fortsatte in i kyrkan fram till altaret, föregångna af korgossar representanterna för det svenska prästerskapet, ärkebiskopen och biskop *Lönegren*, dr *Fries*, prof. *Söderblom* m. fl. samt till sist lorbiskopen af London och engelske pastorn i Stockholm rev. *J. Howard Swin-stead*.

H. & D. S. STOCKHOLMSFOTOGRAF.
DEN ÅTERUPPFÖRDA ENGELSKA KYRKAN PÅ SIN NYA PLATS.

Klök: *Em. A. D. Bengt Sjöbergssarre, Skåns. Öbg.*
FRÅN INVIGNINGSHÖGTIDLIGHETEN. Lorbiskopen af London och engelskt prästerskap.

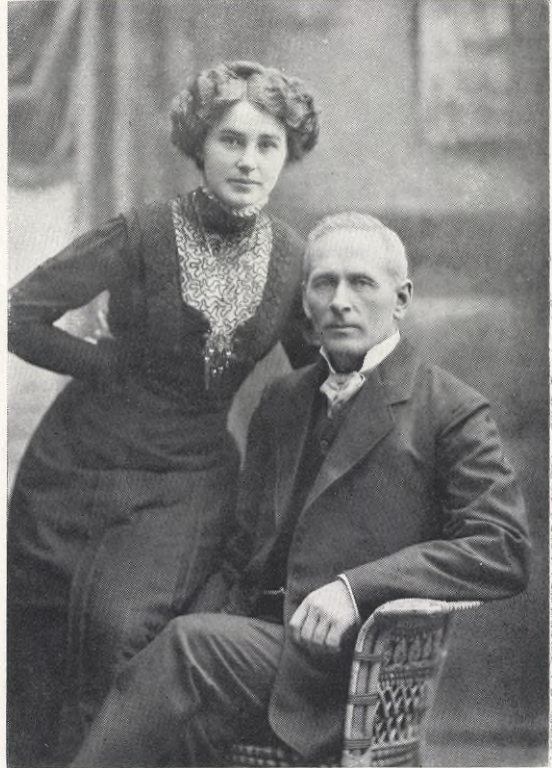

efter fotografi.
FREDSMONUMENTET PÅ KÖLEN. Det af arkitekt L. J. Lehming, Stockholm, uppgjorda förslaget, af vederbörande förordadt.

Den från svenska och norska fredsvänner utgångna och af den svenska allmänheten med skiftande känslor mottagna planen att resa ett *fredsmonument på svensk-norska gränsen* har nu bragts ett steg närmare sitt förverkligande i det att den kommitté, som haft saken om hand, af 25 inkomna förslagsritningar till det ifrågavarande monumentet enats om ett af arkitekten *L. J. Lehming* i Stockholm utarbetadt förslag. Enligt detta skall monumentet utgöras af två på en sockel resta pelare, hvilka uppbära två manliga figurer symboliserande Sverige och Norge, hvilka med händerna förenade omsluta två sädeskärfvar. På sockeln skola inskriptioner inhuggas. De svenska blifva: "Hädaneiter är krig mellan skandinaviska bröder omöjligt" samt "Svenska och norska fredsvänner reste stenen 1914 till minne af hundraårig fred". Monument som blir 20 m. högt och beräknas komma att kosta 24,000 kr. skall resas på riksgränsen i närheten af Charlottenbergs järnvägsstation.

*

Vi ha blifvit satta i tillfälle återgiva en bild af Islands utrikeskonsulent cand. mag. *Bjarni Jonsson fra Vogt* och hans fru.

ISLANDS UTRIKESKONSULENT, cand. mag. BJARNI JONSSON FRA VOGI och fru.

En mera ovanlig familjefäst firades den 8 sept. på f. d. kaptensbostället Long, Västergötland, då fru *Hellny Nordquist*, änka efter framl. kapt. W. Nordquist på Västg. reg., firade sin nittioårsdag i kretsen af anförvanter och vänner. Fru N. som är född Björling och syster till den bekante matematikern, framl. lektor *Manne Björling* i Västerås, åtnjuter fortfarande en vid hennes ålder ovanlig hälsa.

FRU HELLNY NORDQUIST, Long, 90 år den 8 Sept. smatfotografi

Bjarni Jonsson är en af vårt isländska frändeofolks märkligaste män. Han var ursprungligen gymnasiallärare, men är sedan ett par år tillbaka konsulent för de utländska förbindelserna samt har i denna egenskap äfven aflagt ett par besök i Sverige för att verka för ökade förbindelser mellan de båda staterna. Han är vidare inflytelserik politiker, är sedan många år tillbaka alltingsman samt utgifvare af den politiska tidskriften *Birkibeinar*.

Äfven under det nu sammanträdande alltinget har *Bjarni Jonsson* spelat en framträdande roll.

Med detta n:r afslutas 14:de årgången och med det nästa börjar H. 8. D:s 15:de årg.

Vi hänvisa till redaktionsnämnan i särskildt cirkulär med dess nya

"Baltiska pristäfvan"

(Kronor 1,500 kontant i pris) och erinra nu endast om nödvändigheten — för dem som ej prenumererat till årets slut — af att omedelbart verkställa prenumeration.

Särskildt torde observeras nyheten **H. 8. D:s Lyxupplaga** ä kriteradt konsttryckpepper med elegant omslag i blå färg.

Pris 10 Kr. pr år och Kr. 2.50 pr kvartal. Säljes ej i lösnummer.

Redaktionen.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

G. C. BREDENBERG.
V. Konsul. Skeppsklarare.
Sundsvall. 80 år 7 Sept.*

J. E. ÅSLIN.
Grosshandlande. — Stockholm.
65 år 13 Sept.

G. WIGART.
Grosshandlande. — Stockholm.
50 år 18 Sept.

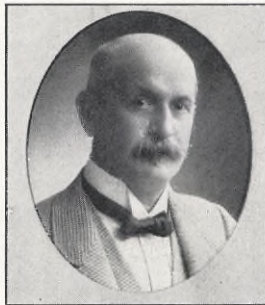
E. A. THUNHOLM.
Köpmän. — Västerås.
40 år 2 Oktober.*

F. L. ÖHMANN.
Kyrkoh. Prost. K. Hofpred.
V. Vingåker. — 75 år 21 Sept.*

G. V. ADELBERG.
Fröken. F. d. Byråföreståndarinn.
Gagnef. — 60 år 10 Sept.*

J. O. GRANBERG.
Intendent. — Stockholm.
55 år 24 Sept.*

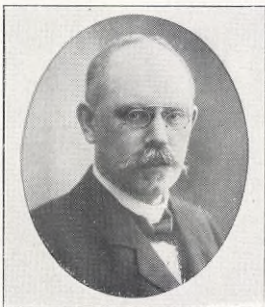
A. G. PETERSSON.
Redaktör. — Kristinehamn.
50 år 27 Sept.*

J. MÜLLER.
F. d. Lektor. — Stockholm.
70 år 16 Sept.*

C. A. CLAUS.
Med. d:r. — Södertörns villastad.
70 år 17 Sept.*

K. G. F. LENNMALM.
Professor. — Stockholm.
55 år 24 Sept.*

E. O. LIDIN.
Förste Lijfmedicus. — Stockholm.
50 år 25 Sept.*

A. WALDENSTRÖM.
Häradshöfding. — Kalmar.
70 år 14 Sept.*

E. S. VON KRUSENSTJERNA.
Öfverste. — Stockholm.
60 år 30 Sept.*

H. L. LETH.
Njutnämnd öfverste och chef
för Västgöta regemente.*

G. V. EISERMAN.
Landskamrerare. — Malmö.
50 år 26 Sept.

Foto. Svenander, Säfsjö.

Bilder: Ernst Sjöbergsskär.

TUBERKULOSLÄKAREFÖRENINGENS MÖTE Å SÄFSJÖ SANATORIUM DEN 14 SEPT. Vi namnteckna doktorerna: 1. Vestin, Jönköping, 2. Sundell, Stockholm, 3. Dovertie, Jönköping, 4. Sture Carlsson, Söderby (mötets ordf.), 5. Prof. I. Holmgren, Stockholm, 6. Liedholm, Oskarström, 7. Artur Söderberg, Halmstad, 8. Tideström, Säfsjö, sanatoriets öfverläkare, 9. Bäärnhielm, Eksjö, 10. Berli, Jönköping, 11. Sörensen, Jönköping, 12. Kindblom, Vrigstad, 13. Hjorton, Huskvarna.

CHRISTOFFER BREDENBERG. Sjökapit.-ex. 57, fartygsbefälh. 58—79, chef å mäklarkontor i London till 1900. Edsvuren skeppsklarerare i Sundsvall. Rysk v. konsul derst. sedan 02.

ERNST THUNHOLM. Inneh. sedan 04 specieraffär i Västerås. Ord-förande i Sv. Minutandlars Riksförb. Led. af K. Patentlagstiftu.-kommittén. Stadsfullmäktig, led. af skolråd o. fattigv.-styr.

FREDRIK ÖHMAN. Stud. ex. 58, prestv. 63, kateket i Stockholm 63—74, förste lär. i folkskolor derst. 75, f. pastorsadj. i Jakobs förs. 07—80, e. o. hotpred. 74, öfverlär. i Grevesmülks skolan 75—80, kyrkoh. i St. Malm 78, kontr. prost fr. 97, kyrkoh. i V. Vingåker fr. 98.

GERTRUD ADELBORG. Deltog på sin tid i organisationen af Fredrika Bremerförbundet vid detsa stiftande och var under många år till 07 dess byråföreståndarinna. Egnade sig dereråt å organiserandet af förbundets länthandlingsskola i Rimfors, till betydande del hennes skapelse. På sin tid styr. led. i F. K. P. R. Sedan några år bosatt i Gagnef.

OLOF GRANBERG. Stud.-ex. 79, e. o. aman. v. Nat.-musei konstfäst. 84—86 o. 03, aman. 11, intendent 13; bibliotekarie v. Konstakad. sedan 9, sekr. v. Nat. museum sedan 06. Framstående konstkritiker o. konsthist. skriftställare.

GUSTAF PETERSSON. Efter afsl. skolstudier v. Kristineh. prakt. skola öfvergiick P. till den publ. banan o. öfvertog 90 Kristinehamns Tidningen o. år sedan dess red. o. utg. Led. af stadsfullmäktige 09—12, folkskolestyr. tax.-nämnden, styr. i Verml. boktryckeri, fastigh.-eg.-fören. Bemärkt bygde- o. släktförsörjare, har P. fr. trycket utg. kulturhist. betydande släktarbeten fr. Vermland ss. Mänssläkten, Kexussndsläkten, m. m.

JOSEPH MÜLLER. Stud. i Paris 65, fil. dr. i Leipzig 71; lärare vid Sjökrigsskolan 67, lektor derst. 79. Tjenstgi. på sid tid som drottin. Johanas bibliotekarie o. handsekr.

CLAUS CLAUS. Stud. ex. 62, med. lic. 74, med. hed. dr. i Köpenhamn 94. Prakt. läkare i Jönköping 74—75, i Malmö 75—86, i Stockholm 86—07; intend. v. Ramlösa brunn 89—04, bosatte sig i Helsingborg 07, läk. v. Hälsans brunnanst. 08—09. Balneolog. för.

FRITHIOF LENNEMALM. Stud. ex. 75, med. dr. 86, docent i prakt. med. i Upsala 86—89, e. o. prof. i pediatrik o. prakt. med. v. Lunds univ. 89, professor i nervsjukdomar v. Karol. inst. sedan 90, öfverläkare v. Serafinsarettets nervafd. sedan s. å., led. af direktionen v. Gymn.-ortoped. inst. sedan 01, Medicinsk förb. Led. af Fysiograf. sällsk. i Lund 90. Sv. Läkaresällsk. sekr. 95—07, led. af medicinska Nobelkomm. 08, ordf. i Arsenikkomm. 11.

OLOF LIDIN. Stud.-ex. 82, med. lic. 93, prakt. läkare i Stockholm sedan 94, läkare h. drottin. Sophi sedan 98, lifmedicus 99, förste lifmedicus 03. Läkare v. Fiskebäckskils hälsokuranst. o. v. Porla brunn under tillf. 23 år.

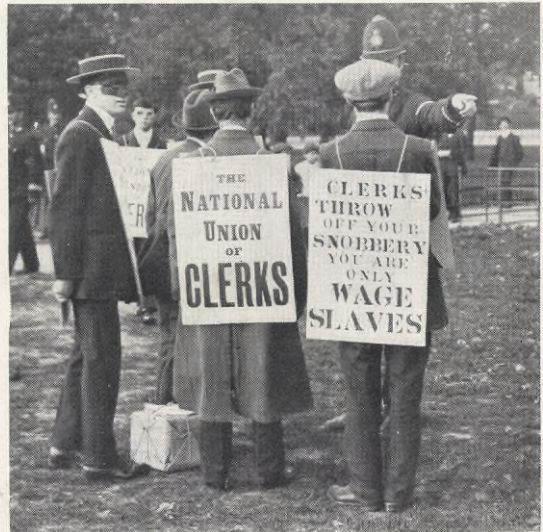
ALFRED WALDENSTRÖM. Stud.-ex. 61, hoiv.-ex. 65, ff. domh. 68—78, v. häradshöfd. 69, häradshöfd. i Gotl. n. doms. 78, transp. t. Södra Möre doms. 91. På sin tid ordf. i Luleå o. senare Visby stadsfullmäktige, led. af internat. komm. i Hotingens ordn. i gränselivarna m. Finland, led. af Riksd. A. K. 88—90, ordf. i Gotl. läns landsting. Led. af rättsmedicinska komm. ordf. i S. Kalmar läns landsting, ordf. i styr. i Riksbankens äld.-kontor i Kalmar, Statens förläkn.-man i 2a diktr. Ordf. i styr. i Kalmar-Torsås jernv.-A.-B.

EMIL VON KRUSENSTJERNA. U.-löjtn. v. Fortifik. 73, öfverste 10, afsk. 11. Chef i Marinförvalt. fortifik.-afd. sedan 10. Inom fortifikationens huvudsakl. anv. i byggnadstjenst o. dervid bl. a. förestätt fästnings- o. kasernbyggn.-arbetena i Boden 01—08. Anst. i internat. Kongoassociationens tjänst 83—86. Led. af K. Krigsvet.-akad.

HUGO LETH. F. 62, u. löjtn. i N. Skånska inf. reg. 81, major v. gen.-staben 06, öfverstelöjtn. i Kronöb. reg. 10, v. Karlskrona gren. reg. 11, i dagarne utn. t. öfverste o. chef i Västgöta reg.

Efter fotograf. af Erikas Emma Sjöbergsskär. DET GENOM GASEXPLOSION SÖNDERSTPRÄNGDA Huset I KOBURG, därvid 13 personer döddes.

Efter fotograf. af Emma Sjöbergsskär. AGITATION FÖR KONTORISTSTRÄJK I LONDON. Af rädsla för efterräkningar uppträdde demonstranterna vid möte i Hyde park maskerade.

INNEHÅLL.

Författaren Bo Bergman (biografi och helsidesporträtt) — Uppsala-sängens 100-årsjubileum. — Barnens dag i Stockholm. — Två teaterpremiärer i huvudstaden. — Gästupträdande på Operan af m.me Pareto. — Märkliga fornynd. — Alfred Wahlbergs minnesvärd aftäckt. — Finn Wicksell ¶. — Engelska kyrkan i Stockholm inviges. — Chevilliards flygningar. — Polshundstjälningar i Göteborg. — Islands utrikeskonsulent besöker Sverige. — Läkaremöte på Säfsjö sanatorium. — Londons kontorister hota med sträjk. — Föredande gasexplosion. — Veckans porträttgalleri. — En kärlethistoria. Ber. af Bo Bergman.